

Поема «Мойсей» — вершинний твір І. Франка

Задум написати про Мойсея Іван Франко виношував понад 20 років.

1904 року Іван Якович побував у Римі, де був зачарований величчю та грандіозністю скульптури Мойсея, роботою Мікеланджело Буонарроті, що була створена на початку XVI ст.

Згадує дочка Франка — Ганна: *«Він довго вдивлявся в ту горду постать, у це розумне суворе лице, високе, натхненне чоло під кучерями волосся, що, немов два роги, стриміло вгору... Тато з поїздки привіз альбоми з малюнками визначних малярів та інші пам'ятки, а також образ зі статуї Мойсея. Цей образ зараз же повісив у себе в спальні над ліжком».*

Джерело: wikipedia

За біблійною оповіддю, Мойсей народився рабом у Єгипті. Щоб число євреїв не збільшилося, фараон наказав убивати єврейських немовлят чоловічої статі. Для порятунку новонародженого сина мати Мойсея залишила його в кошику в очереті, де хлопчика знайшла дочка фараона і взяла на виховання. Назвала Мойсеєм, що означає «витягнений із води».

Якось Мойсей став свідком, як наглядач бив раба-єврея. Мойсей убив наглядача, а сам утік із Єгипту. Згодом він одружився і став пасти овець у гори Хорив (Синай). Одного дня сорокарічний Мойсей пас стадо і до нього з'явився Ангел Господній *«в полум'я вогню з-посеред тернового куща»*, який не згорав у полум'я. Цей кущ став називатися неопалима кущина. Господь велів Мойсеєві повернутися в Єгипет і вивести євреїв.

Тільки після 10 кар, які Бог послав на Єгипет, фараон дозволив Мойсеєві вивести євреїв із неволі. Непросто це було зробити, бо фараон не хотів відпускати рабів, але, врешті-решт, ізраїльтяни вирушили в дорогу. Бог через Мойсея вершив дива: води Червоного моря розступилися, пропустивши євреїв і потопивши військо фараона; посилав манну з неба і воду з каміння; подарував кам'яні скрижалі, на яких виписав Заповіти для людей. Мойсей став справжнім вождем ізраїльського народу.

Євреї ще довго мандрували по пустелі, перш ніж дістатися до кордонів, обіцяної їм Богом землі. Шлях був довгий і народ зневірився. Мойсей піднявся на гору Нево, щоб молитися. Там Бог показав йому землі Палестини, у які увійшов народ та не увійшов туди їхній вождь. У 120 років помер пророк Мойсей на горі Нево.

Композиція поеми — це **20** пісень-роздумів і пролог. Події у творі розвиваються напружено й динамічно.

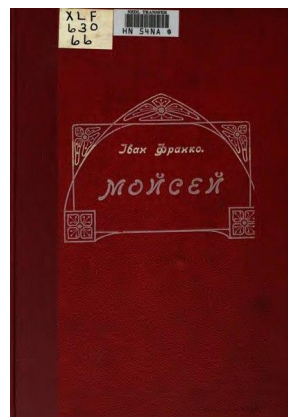
Експозиція (I–II розділи) — знайомство з Мойсеєм та історією поневірянь ізраїльського народу.

Зав'язка (II–XI) — виникнення та наростання конфлікту між Мойсеєм та народом, зокрема Датаном та Авироном.

Розвиток дії (XII–XVIII) — Мойсей покидає табір ізраїльтян, глибокі його роздуми на самоті про правильність обраного шляху, молитва до Єгови (Бога) з проханням допомоги. Поява Азazelя — духа зла, у діалозі з Мойсеєм він посилює сумніви пророка різними засобами: вмовляннями, переконуванням, розповіддю про сліпого Оріона, прийняттям образу матері Мойсея. І лише, коли Азazelь змалював жахливу картину майбутнього Ізраїлю, Мойсей зломився.

Кульмінація (XIX розділ) — кара Бога Мойсееві за те, що втратив віру в силу Божу, в свою силу і в силу народу: «А що ти усумнився на момент щодо волі моєї, то побачивши сю вітчину, сам не ступиш до неї».

Розв'язка (XX) — Єгошуа продовжує справу Мойсея.

Джерело: wikipedia

Джерело: wikipedia

Практичні завдання

Чи виправданий шлях у 40 років блукання пустелею, якщо відомо, що шлях каравану з Єгипту до кордонів Ізраїлю складає 40 діб? Навіщо пророк обрав такий складний спосіб пошуку Обітованої землі?

Що додатково почитати й подивитися?

- Опера «Мойсей» М. Скорика:
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pxBwud5hz8s>.
- Історії Старого Завіту. Мойсей:
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6Wq6a22jdfI>.